Overzicht zienswijzen per artikel en aanvullend voorstel 7e wijziging GR GGD NOG

versie vastgesteld AB 30 november 2023

Inhoud

A. Inleiding 3

Overzicht gemeenten en ontvangen zienswijzen 3

Strekking reactie DB op de zienswijzen met kleuren aangegeven 3

B. Artikelsgewijze samenvatting overzicht zienswijzen en reactie DB 4

Artikel 7a Zienswijzen 4

1. Zienswijzenprocedure (ook) houden voor jaarlijkse uitgangspunten begroting: 4
2. Aanvulling op art. 7a: uitbreiding mogelijkheid zienswijzen 4
3. Aanvulling op art. 7a: jaarlijks overleg over planning begrotingscyclus 5
4. Verder bij Zienswijzen: 5

Artikel 7b Participatie 5

5. Participatie bij GGD versterken 5
6. Participatie: verzoekschrift 6
7. Participatie en aanvulling klanttevredenheidsonderzoeken 6

Artikel 9 Werkwijze DB 7

8. Onderbouwing bepalingen werkwijze DB 7

Artikel 13a Gemeenschappelijke adviescommissie 7

9. Wel of niet instellen adviescommissie raden 7
10. Opmerkingen bij raadsadviescommissie: 8

Artikel 15 en 16 Inlichtingen en verantwoording 10

11. Aanvullingen bepalingen informatieplicht 10
12. Verder bij informatieplicht 10

Artikel 21 Begroting 11

Artikel 25 Uittreding 11

13. Voorstel Brummen uittredingsbepaling 11
14. Verder over uitreding 11

Artikel 31 Evaluatie 12

15. Aanvullingen bepaling over evaluatie 12

Overige onderwerpen in zienswijzen 12

16. Financiële gevolgen wijziging GR 12
17. Termijn zienswijze op GR verlengen 13
18. Richten op subregio 13

19. Archiefbepaling 14
C. Aanvullend voorstel GGD: forensische geneeskunde als belang GR 15
D. BIJLAGE Toelichting forensische geneeskunde als belang in de GR 16

A. Inleiding

Overzicht gemeenten en ontvangen zienswijzen

De volgende gemeenteraden hebben besloten geen zienswijzen te dienen bij hun college en stemmen in met het toegezonden ontwerpbesluit:

- Berkelland
- Oost Gelre
- Oldebroek
- Lochem
- Montferland (5 oktober 2023)
- Putten (geeft wel enkele opmerkingen mee).

De raden van de volgende gemeenten hebben een zienswijze ingediend:

- Aalten
- Apeldoorn
- Bronckhorst (21 september 2023)
- Brummen
- Doetinchem
- Elburg
- Epe
- Ermelo
- Harderwijk
- Hattem
- Nunspeet
- Oude IJsselstreek
- Voorst
- Winterswijk
- Zutphen

De gemeente Heerde heeft bepleit om de termijn voor het indienen van zienswijzen te verlengen van 1 augustus naar 3 oktober 2023. In zijn brief van 10 mei 2023 geeft de raad wel enkele aandachtspunten mee. Die hebben wij meegenomen in onze reactie.

Strekking reactie DB op de zienswijzen met kleuren aangegeven

In het overzicht hierna vatten wij per artikel van het wijzigingsbesluit de zienswijzen samen en geven wij hierop een reactie. Met kleuren hebben wij de strekking van onze reactie op de zienswijzen aangegeven:

- groen = aanpassing ontwerpbesluit
- geel = aandachtspunt of toezegging
- blauw = niet aangepast.

B. Artikelsgewijze samenvatting overzicht zienswijzen en reactie DB

Onderwerp / artikel	Reactie DB
Artikel 7a Zienswijzen	
1. Zienswijzenprocedure (ook) houden voor jaarlijkse uitgangspunten begroting: • GEEN zienswijzenprocedure voor jaarlijkse uitgangspunten begroting: Aalten, Oude IJsselstreek, Zutphen. • WEL zienswijzenprocedure voor jaarlijkse uitgangspunten begroting Apeldoorn, Brummen, Elburg, Epe, Nunspeet, Putten, Winterswijk.	Een aantal gemeenten is voorstander van een zienswijzenprocedure bij de uitgangspunten voor de begroting, zoals tot 2023 gebruikelijk was. Enkele andere gemeenten geven aan hier geen behoefte aan te hebben, maar ook niet tegen te zijn. De afweging is hier tussen de wens om de rol van de raden te versterken en de wens van doelmatigheid door beperking van het aantal procedures. Wij stellen het AB voor om zienswijzeprocedure bij de uitgangspunten voor de begroting toe te voegen in de GR. Als raden hechten aan de mogelijkheid van een zienswijze op de uitgangspunten, dan willen wij dit ook mogelijk maken. De raden beslissen zelf of ze hier gebruik van willen maken.
2. Aanvulling op art. 7a: uitbreiding mogelijkheid zienswijzen • de raden van Aalten, Bronckhorst en Doetinchem stellen - aanvullend op het ontwerpbesluit - voor dat de raden een zienwijze naar voren moeten kunnen brengen over te nemen besluiten “over alle zaken met een grote politieke, financiële en/of maatschappelijke impact”. • de raad van Brummen geeft als aandachtspunt mee dat bij alle belangrijke besluiten zienswijzen ingediend moeten kunnen worden, zoals bij de besluiten die van invloed zijn op wijziging van strategie, visie, meerjarenplannen en kaderstellende documenten bij begrotingen. • de raad van Winterswijk stelt voor artikel 7a aan te vullen met een regel dat de raad de gelegenheid wordt gegeven om een zienswijze naar voren te brengen wanneer meer dan 1/3 van de raden daarom verzoekt.	De raden van Aalten, Bronckhorst, Doetinchem, Winterswijk en Brummen willen ruimere mogelijkheden voor de raden om zienswijzen te geven op besluiten van het GGD-bestuur. Het doel van deze voorstellen sluit aan op het doel van de wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr): het versterken van de positie van de raad. Dit is ook wat wij beoogden met het oorspronkelijke voorstel. Zoals hierboven aangegeven willen wij de jaarlijkse uitgangspunten voor de begroting al toevoegen aan deze bepaling Wij verwachten dat de voorgestelde algemene omschrijvingen van onderwerpen voor ziens-wijzen onduidelijkheid geeft. Wel stellen wij voor om een procedurele bepaling toe te voegen, dat het algemeen bestuur altijd aanvullend de mogelijkheid heeft om een besluit voor een zienswijze voor te leggen aan de raden. Dit is een aanvulling op de nu limitatieve opsomming van onderwerpen. Hiermee ligt de afweging bij het algemeen bestuur en wordt zo de betrokkenheid van de raden geborgd. Via hun wethouder in het

Onderwerp / artikel	Reactie DB
	algemeen bestuur kunnen de raden hierop toezien en desgewenst voorstellen doen.
3. Aanvulling op art. 7a: jaarlijks overleg over planning begrotingscyclus • de raden van Aalten, Bronckhorst, Doetinchem en Winterswijk stellen - aanvullend op het ontwerpbesluit - voor dat GGD NOG jaarlijks met de gemeenten overlegt over de planning voor de begrotingsprocedure die gemeenteraden voldoende tijd voor een zienswijze op de ontwerpbegroting geeft.	De termijnen voor de begrotingsprocedure liggen nu vast in de Wet gemeenschappelijke regelingen en de Financiële verordening GGD NOG. Voor het bepalen van hun zienwijze hebben de raden 12 weken. In de praktijk houden wij ons ook aan die termijn. De huidige doorlooptijd voor de vaststelling van de begroting is nu 11 maanden. De GGD start de ambtelijke voorbereiding van de uitgangspunten voor de begroting half oktober en het algemeen bestuur stelt de Programmabegroting vlak voor 15 september vast. Wij zien daarom weinig ruimte om jaarlijkse afspraken te maken. Wel blijven wij jaarlijks de raden al vooraf over de planning informeren.
4. Verder bij Zienswijzen: • Apeldoorn: jaarlijkse uitgangspuntenbrief zo vroeg mogelijk sturen om consequenties mee te kunnen nemen in begroting gemeente • Hattem: stukken tijdig aanleveren • Nunspeet: raad eerder betrekken bij bestuursagenda dan via zienswijzenprocedure • Elburg, Ermelo: zienswijze bij tweejaarlijkse evaluatie	N.a.v. Apeldoorn en Hattem: in de Wgr en gewijzigde GR GGD is de 12-wekentermijn voor zienswijzen geborgd. Het AB heeft op 6 juli 2023 de nieuwe Financiële verordening vastgesteld, waarin de momenten van toezending van de uitgangspunten en de concept-begroting zijn vastgelegd. Wij vinden de (tijdige) toezending van stukken hiermee voldoende geborgd. Een termijn langer dan 12 weken is moeilijk in te passen in de begrotingscyclus. N.a.v. Nunspeet: wanneer een college behoefte heeft de raad vooraf te betrekken bij de bestuursagenda voor de GGD, dan kan dit in de eigen gemeente worden opgepakt. Wij stellen voor dit bij de gemeente te laten. Op de evaluatie en zienswijzen daarop gaan wij hieronder in bij artikel 31.
Artikel 7b Participatie	
5. Participatie bij GGD versterken • de raad van Brummen stelt voor dat het DB in ieder AB-voorstel een participatieparagraaf opneemt (voor inwoners). Per type besluit afwegen of er gebruik wordt	Wij hebben in de toelichting op het ontwerp gezegd dat wij beperkte ruimte voor participatie bij GGD-beleid zien. Naar onze mening hoort dit bij de gemeenten te blijven. De GGD heeft

Onderwerp / artikel	Reactie DB
gemaakt van participatie, en zo ja, in aansluiting op door gemeente georganiseerde participatie of regionale participatie. • Elburg, Ermelo, Nunspeet: actieve participatie inwoners meer en beter vorm geven, bij beleidsdocumenten zoals de bestuursagenda. Via evaluatie door (subregionale) adviescommissie kan de inrichting verder ontwikkeld worden. Ook koppelen aan subregionale samenwerking (regionale preventie-infrastructuur IZA – GALA en regionale nota volksgezondheid). • Hattem: inventariseren of er geen taken zijn die lokaal door de GGD uitgevoerd worden waarbij een intensievere vorm van participatie wel mogelijk is. • Heerde bespreekt dit nog, maar noemt als mogelijkheid participatie door de adviesraad sociaal domein.	hierin niet een zelfstandige rol heeft, maar kan vanuit zijn adviserende en uitvoerende taken bijdragen aan participatie-trajecten van de gemeenten. De verantwoordelijkheid ligt dan bij de gemeenten en de GGD kan hieraan zijn medewerking verlenen. Wij stellen voor bij participatie de lijn te blijven volgen dat de verantwoordelijkheid hiervoor in de eerste plaats bij gemeenten ligt.
6. Participatie: verzoekschrift • Nunspeet: meer duiding van wat verzoekschrift moet inhouden, welke procedure daarbij geldt en wat er mee gedaan wordt.	Het indienen van verzoekschriften bij het bevoegd gezag is een grondwettelijk recht. De keuze is om dit vormvrij te laten of om dit nader te regelen. Wij verwachten niet dat vaak een verzoekschrift zal worden ingediend bij de GGD. Daarom stellen wij voor naar bevind van zaken te handelen.
7. Participatie en aanvulling klanttevredenheidsonderzoeken • Zutphen: stemt hiermee in (= met bepaling over participatie). Daarbij zouden zij graag zien dat bij de klanttevredenheidsonderzoeken, ook een aantal mondelinge interviews of panelgesprekken worden gevoerd, voor meer diepgaande kwalitatieve informatie en om ook feedback te kunnen krijgen van inwoners die minder (digi)taalvaardig zijn.	Tot nu toe heeft GGD NOG niet of nauwelijks gebruik gemaakt van panelgesprekken of interviews voor feedback op de dienstverlening. De externe auditoren voor de kwaliteitscertificering HKZ hebben in juni 2023 aandacht gevraagd voor het gebruik van een onafhankelijke klantentoets en een verdiepende kwalitatieve klantraadpleging. De uitkomsten moeten leiden tot een aantoonbaar verbetertraject. Wij bekijken hoe wij deze aansporingen vorm kunnen geven.

Onderwerp / artikel	Reactie DB
Artikel 9 Werkwijze DB	
8. Onderbouwing bepalingen werkwijze DB • Aalten, Oude IJsselstreek: de toevoeging artikelen Gemeentewet in deze GR-bepaling beter onderbouwen in toelichting. Eventueel aanpassingen in reglement van orde DB plek geven.	In de toelichting is dit als een technische correctie aangeduid. Het is niet de bedoeling iets te veranderen, maar wel om de formele regels te laten aansluiten op de bestaande praktijk van het dagelijks bestuur. Artikel 53 Gemeentewet (voorzitter bepaalt dag, plaats en tijdstip DB-vergadering) en artikel 54 (DB-vergaderingen zijn in beginsel besloten) sluiten aan bij bestaande praktijk. Met het van overeenkomstige toepassing verklaren wordt dit formeel vastgelegd. Artikel 60 Gemeentewet betreft het melden van DB-besluiten aan het algemeen bestuur en het openbaar maken van DB-besluiten. Dit sluit aan op de versterking van de actieve informatie-plicht (van DB naar AB) en op de versterking van de actieve openbaarmaking in de Wet open overheid. Wij stellen voor deze nadere toelichting toe te voegen aan de toelichting op het modelbesluit. Aan een huishoudelijk reglement voor het DB hebben wij op dit moment geen behoefte.
Artikel 13a Gemeenschappelijke adviescommissie	
9. Wel of niet instellen adviescommissie raden • voorstander van of positieve houding t.a.v. instellen gemeenschappelijke advies-commissie met raadsleden: Aalten, Apeldoorn, Elburg, Epe, Ermelo, Harderwijk, Hattem, Nunspeet, Oude IJsselstreek, Putten • Bronckhorst, Voorst, Zutphen: geen prioriteit / niet noodzakelijk, maar wel begrip voor behoefte / niet op tegen wanneer andere raden hier veel belang aan hechten.	Een gemeenschappelijke adviescommissie met raadsleden kan bijdragen aan de versterking van de positie van de raden. Bij de gemeenteraden leeft dit onderwerp ook sterk, zij het dat de discussie hierover tot verschillende opvattingen leidt. Het initiatief voor het instellen van een commissie ligt wettelijk bij de raden. Als alle raden dit gezamenlijk voorstellen, is het algemeen bestuur van de GGD verplicht een adviescommissie met raadsleden in te stellen. In het algemeen bestuur van de GGD kunnen de gemeenten dit proces via hun AB-lid onder-steunen en afstemmen. De GGD-organisatie kan desgewenst ambtelijke ondersteuning bieden, in afstemming met de raadsgriffiers die ook hiermee bezig zijn.

Onderwerp / artikel	Reactie DB
	De instelling van een gemeenschappelijke adviescommissie met raadsleden staat in principe los van de wijziging van de gemeenschappelijke regeling van de GGD. In de zienswijzen op de concept-wijziging GR GGD NOG spreken zich 10 van de 22 raden zich positief uit over een adviescommissie: Aalten, Apeldoorn, Elburg, Epe, Ermelo, Harderwijk, Hattem, Nunspeet, Oude IJsselstreek, Putten. De raden van Bronckhorst, Voorst en Zutphen geven hieraan geen prioriteit, maar zijn niet tegen. Het bestuur van de Veiligheidsregio NOG streeft actief naar de instelling van een adviescommissie voor die gemeenschappelijke regeling. Wij volgen de ontwikkelingen op dit punt. Als de raden en de raadsgriffiers met initiatieven komen om (ook) een adviescommissie voor de GGD in te stellen, werken wij hieraan uiteraard mee.
10. Opmerkingen bij raadsadviescommissie: • Aalten, Apeldoorn, Oude IJsselstreek: werkwijze op termijnen zienswijzen begroting afstemmen, in de werkwijze voldoende tijd borgen, werkwijze uitwerken. • Elburg, Nunspeet: raden betrekken bij uitwerking. • Ermelo: vraag waar raad verder bij betrokken wil worden koppelen aan evaluatiecyclus en nader vormgeven. Starten met subregionale afvaardiging adviescommissie GR GGD NOG vanuit de beleidsmatige en financiële (meerjarige) kaders. • Nunspeet: vragen over democratische legitimatie, samenstelling, taken, bevoegdheden, werkwijze en kosten. Graag meer onderbouwing vóór besluit tot instellen. • Hattem: Vraag aan AB dit voorstel verder uit te werken • Epe: raad wil graag samen met GGD en andere gemeenten mogelijkheden verkennen • Brummen: aparte regeling opnemen voor de regionale adviescommissie met vanuit iedere gemeenteraad 2 afgevaardigden per gemeente	Bij de gemeenteraden leeft de mogelijkheid om een raadsadviescommissie in te stellen. Verscheidene raden stellen nadere vragen of geven adviezen mee voor de werkwijze en samenstelling. Zoals hierboven aangegeven ligt het initiatief voor het instellen van een raadsadviescommissie bij de raden. Het algemeen bestuur stelt – gehoord de raden – de werkwijze enz. vast. Zoals gezegd zullen wij meewerken als de raden en de raadsgriffiers met voorstellen komen. Als de raden besluiten een adviescommissie in te stellen, dan moeten de opmerkingen en suggesties van verschillende raden hierbij worden meegenomen. Elburg en Ermelo uiten de wens de raadsadviescommissie subregionaal te organiseren. Uitgangspunt bij een raadsadviescommissie is echter de gezamenlijkheid van de deelnemende gemeenten, in dit geval de 22 NOG-gemeenten. Het staat raden uiteraard vrij in subregionaal verband af te stemmen, maar dan is er geen sprake van een gemeenschappelijke adviescommissie zoals bedoeld in de Wet gemeenschappelijk regelingen.

Onderwerp / artikel	Reactie DB
• Harderwijk: voorkeur voor raadscommissie met een brede inhoudelijke invulling en hierover uiterlijk 1 november 2023 een voorstel aan de aangesloten raden te doen toekomen, ook als niet alle raden hier nu al om vragen • Heerde: geeft als mogelijkheid aan dat een adviescommissie advies geeft over welke zaken wel of niet voor zienswijze naar de raden toegebracht moeten worden. Voorwaarde is dan wel dat alle gemeenteraden dan vertegenwoordigd zijn in de adviescommissie • Voorst: deze adviescommissie niet te groots optuigen: - Zorg voor een compacte commissie van 10 raadsleden (diversiteit grootte en spreiding VNOG en GGD gemeenten) - Laat deze commissie ad hoc adviseren over de manier van communiceren naar raden bij politiek gevoelige kwesties - Laat deze commissie structureel adviseren over de manier van communiceren naar raden op 'going concernzaken' - Laat de commissie een platform zijn waar kennis, informatie en moties gedeeld kunnen worden - Draag er zorg voor dat de commissie alleen adviseert over informatiestromen aan deelnemende gemeenten. • Elburg, Ermelo: wens om raads-adviescommissie (ook) subregionaal (Noord-Veluwe) te organiseren en tevens te koppelen aan regionale preventie-infrastructuur IZA-GALA en de regionale nota volksgezondheid. • Bronkhorst: geeft het advies mee dat – als andere raden hieraan behoefte hebben - dit bij voorkeur een compacte commissie is, met een vertegenwoordiging vanuit de verschillende gemeenteraden. Deze commissie zou dan met een redelijke frequentie kunnen rouleren, zodat een brede inbreng op de lange termijn geborgd is.	De koppeling aan IZA/GALA enz. die Elburg en Ermelo noemen, zien wij als een verantwoordelijkheid van de betreffende gemeenten. Hierbij kan de GGD een ondersteunende en adviserende rol vervullen. Zie ook onze reactie bij artikel 7b Participatie.

Onderwerp / artikel	Reactie DB
Artikel 15 en 16 Inlichtingen en verantwoording	
11. Aanvullingen bepalingen informatieplicht • Aalten, Bronckhorst, Doetinchem: artikel 15, lid 1 aanvullen: Het algemeen bestuur, het dagelijks bestuur en de voorzitter verstrekken de raden alle inlichtingen die de raden voor de uitoefening van hun taak nodig hebben, in het bijzonder over alle zaken met een grote politieke, financiële en/of maatschappelijke impact; • Aalten, Bronckhorst, Doetinchem: artikel 16, lid 1 aanvullen: Het dagelijks bestuur geeft de raden alle inlichtingen die de raden voor de uitoefening van hun taak nodig hebben, in het bijzonder over alle zaken met grote politieke, financiële en/of maatschappelijke impact; • Aalten, Bronckhorst, Doetinchem: artikel 16, lid 1 aanvullen met een regel dat de GGD NOG standaard de agenda's en bijbehorende stukken en de verslagen en besluitenlijsten van het algemeen bestuur op de website van de GGD NOG plaatst. • Brummen: - strategische visie iedere twee, drie jaar toezenden aan de raden, en ook tussentijdse voortgangsnotitie / actualiseringsnota deze ter kennisgeving - actief informatiebeleid naar raden, en daarbij openbare besluitenlijsten rechtstreeks ter kennis brengen, voorzien van context en toelichting	Evenals bij de zienswijzen zetten de betrokken raden in op een algemeen geformuleerde uitbreiding van de onderwerpen, in dit geval waarover de raden moeten worden geïnformeerd. Het doel van deze voorstellen sluit aan op het doel van de wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr): het versterken van de (informatie)positie van de raad. Dit is ook wat wij beoogden met het oorspronkelijke voorstel. Wij hebben twijfels bij de toegevoegde waarde van de voorgestelde formulering. Niettemin onderschrijven wij de intentie ervan en stellen wij voor de aanvulling over te nemen. Wij zien de invulling van de actieve informatieplicht van het GGD-bestuur naar de raden als een speerpunt voor de komende tijd. Ter informatie merken wij op dat de GGD al enkele jaren de AB-stukken op de website plaatst. Sinds kort staan hier alleen de AB-agenda en verslagen, en kunnen de volledige stukken worden opgevraagd. Zie Vergaderingen algemeen bestuur GGD | GGD Noord- en Oost-Gelderland (ggdnog.nl). Dit heeft te maken met de wettelijke eisen aan de toegankelijkheid van de website voor (kleuren)blinden, slechtzienden, laaggeletterden enz. Hiervoor wordt een oplossing gezocht. Ook gaat de GGD aan de slag met actieve openbaarmaking van informatie in het kader van de Wet open overheid (o.a. met publicatie van DB-besluitenlijsten). Wat ons betreft is het plaatsen van bestuurs-informatie op de website niet iets om in de gemeenschappelijke regeling op te nemen. De openbaarmaking is voldoende geborgd in de wetgeving, met name de Wet open overheid.
12. Verder bij informatieplicht • Elburg, Ermelo, Nunspeet: Op basis wijziging GR de raad via een jaaroverzicht concreet inzicht bieden geboden hoe informatieplicht / verantwoordingsplicht per jaar plaatsvindt. In jaaroverzicht voor de	Een jaaroverzicht zien wij als een nuttige suggestie. Wat ons betreft gaat het niet om méér schriftelijke informatie, maar vooral om bondige en tijdige informatie die aansluit bij de behoefte

Onderwerp / artikel	Reactie DB
raden in beeld brengen wat van GGD komende jaar verwacht kan worden en achteraf wat in achterliggende jaar heeft plaatsgevonden. Gemeenschappelijke adviescommissie kan AB hierover adviseren • Epe: raad is positief over meer uitgewerkte beschrijving van de informatieplicht. Ook wordt aanbod GGD gewaardeerd van informatiebijeenkomsten, presentaties en gesprekken in de raad. • Heerde: bekijkt welk soort informatie de raad minimaal zou moeten ontvangen om hun taak te kunnen uitvoeren welke procesafspraken hiervoor in de tekst van de regeling moeten komen. • Zutphen: stemt hiermee in	en de rol van de raden. Daarnaast hechten wij aan directe contacten met raadsleden, zoals presentaties en informatiebijeenkomsten.
Artikel 21 Begroting	
-	-
Artikel 25 Uittreding	
13. Voorstel Brummen uittredingsbepaling • Brummen: twee jaar voor uittreden is er een vooraankondiging: gemeente die wil uittreden, maakt zijn voornemen tot uittreding tegen eind van het kalenderjaar kenbaar. Die gemeente betaalt na afloop van uittreding nog tweemaal een (aflopende) bijdrage o.b.v. de bijdrage in het laatste jaar van deelneming.	Zoals bekend is zijn de colleges van B&W wettelijk verplicht tot samenwerking binnen een GGD. Dit houdt in, dat een gemeente alleen volledig kan uittreden als de regering besluit om de indeling van de veiligheidsregio's te wijzigen. Voor niet-wettelijk verplichte taken kan uittreding of terugnemen van taken wel aan de orde zijn. De door Brummen voorgestelde uittredingsbepaling komt naar onze mening onvoldoende tegemoet aan de uitgangspunten dat de uittredende gemeente de kosten van de uittreding draagt en de overige gemeenten hiervan geen financieel nadeel ondervinden.
14. Verder over uitreding • Epe, Hattem, Zutphen: geen opmerkingen / akkoord.	-

Onderwerp / artikel	Reactie DB
Artikel 31 Evaluatie	
15. Aanvullingen bepaling over evaluatie • Aalten, Apeldoorn, Oude IJsselstreek: koppeling zienswijzen evaluatie en de bestuursagenda specifiek vermelden (conform VNOG) • Elburg, Ermelo, Nunspeet: tweemaal per 4 jaar: overdracht bij aanvang nieuwe bestuursperiode en halverwege bestuurs-periode (korte) evaluatie (evt. bijsturen). (Subregionale) adviescommissie kan hierin een rol spelen. • Epe: Raad vraagt procedure nader uit te werken. Moment van evalueren opnemen. Dit moet op een logisch moment plaatsvinden: tegen einde bestuursperiode. • Zutphen: stemt hiermee in. Voorkeur dat evaluatie start tegen einde bestuursperiode, waarbij de ervaren AB-leden hun inbreng in de evaluatie kunnen geven. Daaruit volgt dat de afronding en oplevering van de evaluatie in de nieuwe bestuursperiode is en de evaluatie en nieuwe Bestuursagenda tegelijkertijd naar de raad gaan voor een zienswijze. • Hattem: positief over voorstel • Voorst: evaluatie lijkt op te roepen zich te beperken alleen de regeling te evalueren. Wat ons betreft zou die een nogal nauwe evaluatie opleveren. Wij zouden deze evaluatie graag VNOG- en GGD-breed zien.	Wij ondersteunen het voorstel om de vierjaar-lijkse evaluatie van de gemeenschappelijke regeling te koppelen aan het opstellen van de bestuursagenda voor de nieuwe bestuurs-periode. Wij stellen voor aan artikel 31, eerste lid, toe te voegen: “Deze evaluatie vindt plaats als voorbereiding op de meerjarige financiële en beleidsmatige kaders, bedoeld in artikel 7a, eerste lid onder a.” Wij zien geen toegevoegde waarde van een tussentijdse evaluatie (zie ook bij artikel 31). Hiervoor is al voldoende ruimte bij de jaarlijkse begrotingscyclus, met uitgangspunten van de begroting, de programmabegroting en rapportages. In de reikwijdte van de evaluatie laat de gewijzigde Wet gemeenschappelijke regelingen de gemeenten vrij. Wat ons betreft richt de evaluatie zich op het functioneren van de gemeenschappelijke regeling in brede zin. Dit omvat de bestuurlijke en financiële aspecten van de GGD als het samenwerkingsverband van gemeenten, maar ook of vraag of de taakuitvoering en werkwijze van de GGD voldoende aansluit bij de behoefte van de gemeenten en hun inwoners. Overigens werkt de GGD-organisatie voortdurend aan de kwaliteit van de dienstverlening, o.a. met een kwaliteitssysteem, audits, visitaties en certificering.
Overige onderwerpen in zienswijzen	
16. Financiële gevolgen wijziging GR • Apeldoorn: Evt. financiële consequenties meenemen in de toelichting op de definitieve uitwerking • Epe: Dank voor zorgvuldige voorbereiding. Aandachtspunt dat van aantal wijzigingen nog niet duidelijk is wat dit van raad gaat vragen, zoals adviescommissie. Financiële gevolgen of dat die er niet zijn in toelichting opnemen.	Enkele onderdelen van de gewijzigde gemeenschappelijke regeling (kunnen) leiden tot meer werkzaamheden, met name in de bestuursondersteuning. Wij wijzen op de actieve informatieplicht, de toename van zienswijzenprocedures en de evaluatie. Dit verwachten wij binnen de bestaande begroting te kunnen opvangen, mede door de extra middelen voor de Wet open overheid vanaf 2024.

Onderwerp / artikel	Reactie DB
	Of de aangescherpte participatiebepaling meer werk voor de GGD-organisatie met zich mee brengt, kunnen we op dit moment nog niet overzien. Als de raden een gemeenschappelijke adviescommissie ingesteld willen hebben, dan is extra ondersteuning nodig en kunnen de leden van de commissie een (extra) vergoeding krijgen. Wij verwachten dat de financiële gevolgen beperkt zijn, maar stellen voor bij de uitwerking van de voorstellen te bekijken in hoeverre extra geld nodig is.
17. Termijn zienswijze op GR verlengen • Brummen, Heerde: gemeenteraad hebben bepleit de termijn voor een zienswijze uit te stellen naar 3 oktober 2023, om tot een weloverwogen en zorgvuldig opgebouwde inhoudelijke reactie te kunnen komen.	Wij hebben vastgesteld dat het overgrote deel van de gemeenten heeft beslist over een zienswijze binnen de gestelde termijn van 1 augustus 2023. In de AB-vergadering van 30 november 2023 willen wij een gewijzigd ontwerpbesluit bespreken. Gemeenten die alsnog willen reageren, kunnen in de voorbereiding op deze AB-vergadering nog hun inbreng hebben.
18. Richten op subregio • Elburg, Harderwijk: GGD moet zich als belangrijke partner bij IZA en GALA meer op de 3 subregio's richten. De (subregionale) adviescommissie kan een rol spelen. • Ermelo: Nadruk ligt op de subregionale samenwerking Noord-Veluwe. Nadrukkelijke wens om via evaluatie de inrichting van de Wgr-instrumenten door te ontwikkelen. • Nunspeet: Nadruk ligt op regionale preventie infrastructuur Noord-Veluwe en versterking subregionale samenwerking Noord-Veluwe. Verzoek dit uitgangspunt daar waar mogelijk te borgen in GR.	In 2021 heeft het algemeen bestuur de Koersnotitie vastgesteld in het kader van de zogenoemde Takendiscussie GGD NOG. Hierin staat: *"De GGD is van 22 gemeenten. Met elkaar overeenstemming vinden is van groot belang, vanwege de schaalvoordelen en het gezamenlijk zorgen voor een basis-infrastructuur voor publieke gezondheidszorg. In veel gesprekken kwam terug dat de GGD primair op NOG-regioniveau aangestuurd moet worden. De GGD zal tegelijkertijd alles in het werk stellen om met haar bestaande producten en diensten zo flexibel en vraaggericht mogelijk aan te sluiten bij lokale vragen."* In de dienstverlening sluit de GGD aan op behoefte van gemeenten. Bij dit laatste denken wij in dit verband vooral aan maatwerk voor GGD-taken als onderzoek (epidemiologie), gezondheidsbevordering en beleidsadvisering. Wij zien geen aanleiding om dit te borgen in de GR. Zoals ook vastgelegd in de Koersnotitie die het AB in 2021 heeft vastgesteld, sluit de GGD in

Onderwerp / artikel	Reactie DB
	de dienstverlening zo veel mogelijk aan op behoefte van de gemeenten in de subregio's. Wij kunnen ons voorstellen dat duidelijkere en scherpere afspraken over deze dienstverlening worden gemaakt in de subregio's. Hierover gaan we graag in gesprek.
19. Archiefbepaling • Harderwijk: artikel 20 Archief de archiefbepaling op te nemen om te voldoen aan de Archiefwet, in lijn met GR VNOG.	Belangrijke onderdelen van de ingebrachte model-Archiefbepaling zijn al geborgd in o.a. de Archiefverordening GGD NOG. Daarom is er in eerste instantie voor gekozen de bestaande archiefbepaling niet te wijzigen. Over de zienswijze van Harderwijk heeft de GGD advies gevraagd van de archiefinspecteur van de gemeente Apeldoorn. Op basis van dit advies stellen wij een beperkte aanvulling van de archiefbepaling voor. Hiermee zijn de belangrijkste bestuurlijke verantwoordelijkheden geborgd in de gemeenschappelijke regeling.

C. Aanvullend voorstel GGD: forensische geneeskunde als belang GR

Vanuit de GGD-organisatie komt nog het volgende, aanvullende voorstel:

- forensische geneeskunde toe te voegen aan de GR als een door GGD NOG te behartigen belang.

Samenwerking 5 GGD'en forensische geneeskunde en de GR

Zoals bekend werken de vijf GGD'en in Oost-Nederland aan samenwerking bij de uitvoering van forensische geneeskunde. In juli 2023 is een pilot gestart waarin gewerkt wordt volgens een nieuwe samenwerkingsstructuur in vier werkgebieden. Het doel van deze pilot was enerzijds het oplossen van de urgente roosterproblematiek en anderzijds het opdoen van ervaringen met de nieuwe werkwijze. Deze ervaringen dienen als input voor de vormgeving van de toekomstige samenwerking. De basis voor de samenwerking komt te liggen in een samenwerkingsovereenkomst. In de voorbereiding hiervan is de vraag opgekomen of forensische geneeskunde juridisch gezien voldoende is geborgd in de gemeenschappelijke regeling van de GGD'en.

Belangen die gemeenschappelijke regeling behartigt

Een gemeenschappelijke regeling zoals GGD NOG is opgericht ter behartiging van een aantal nader te bepalen belangen (artikel 1 Wet gemeenschappelijke regelingen - Wgr). Deze belangen moeten in de gemeenschappelijke regeling zijn opgenomen (art. 10 lid 1 Wgr). Gemeenten kunnen formeel alleen taken en bevoegdheden op- of overdragen die binnen het belang van de gemeenschappelijke regeling vallen. De GR GGD NOG omschrijft als door de GGD te behartigen belangen (art. 3):

a. de publieke gezondheidszorg en de afstemming ervan met de curatieve gezondheidszorg en de geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen, bedoeld in artikel 2, eerste lid, van de Wet publieke gezondheid, en
b. maatschappelijke zorg en welzijn.

Toevoeging forensische geneeskunde aan te behartigen belangen

De beschreven belangen beperken de mogelijke toekenning van bevoegdheden aan de gemeenschappelijke regeling (art. 30 lid 1 Wgr), maar ook de privaatrechtelijke mogelijkheden van de GGD.

Nu is er discussie of forensische geneeskunde wel onder "publieke gezondheid" valt. Juridisch adviesbureau PROOF adviseert daarom in een handreiking voor samenwerkingsmodellen forensische geneeskunde, wanneer een gemeenschappelijke regeling toch wordt aangepast, duidelijk te maken dat de GGD ook opgericht is in het belang van de forensische geneeskunde inclusief medische arrestantenzorg. Het voorstel is om voor alle duidelijkheid dit advies over te nemen.

In bijlage 1 staat een nadere toelichting uit de handreiking.

D. BIJLAGE Toelichting forensische geneeskunde als belang in de GR

Toelichting uit Samenwerkingsmodellen voor de forensische geneeskunde getoetst, PROOF adviseurs 2021

"De GGD is opgericht ter behartiging van een aantal nader te bepalen **belangen,** zo volgt uit artikel 1 van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr). Deze belangen moeten in de gemeenschappelijke regeling zijn opgenomen (art. 10 lid 1 Wgr) en beperken de mogelijke bevoegdheidstoekenning aan de gemeenschappelijke regeling (art. 30 lid 1 Wgr)2, maar ook de privaatrechtelijke mogelijkheden van de GGD. Instrumenten kunnen slechts ingezet worden ter behartiging van die belangen. Het is wenselijk dat belangen in een gemeenschappelijke regeling zo concreet mogelijk omschreven zijn, zodat zij ook daadwerkelijk als afbakening kunnen gelden. Anderzijds heeft een vagere brede omschrijving als voordeel dat er meer taken onder gebracht kunnen worden zonder wijziging van de gemeenschappelijke regeling. Dat laatste is iets wat decentrale bestuurders vaak prettig vinden, maar waar gemeenteraden vaak juist op tegen zijn omdat zij zo de grip op de omvang van de samenwerking kunnen verliezen.

Daarbij rijst de vraag of de publieke gezondheidszorg als bedoeld in de Wet publieke gezondheid ook de forensische geneeskunde omvat. De publieke gezondheidszorg is volgens de wet immers gericht op gezondheidsbeschermende en gezondheidsbevorderende maatregelen voor de bevolking of specifieke groepen daaruit, terwijl de forensische geneeskunde zich met name richt op het achterhalen van de doodsoorzaak bij overleden personen of naar de aard en oorzaak van letsel. De forensische geneeskunde is met name gericht op het opsporen van strafbare feiten en het bieden van zorg aan een verdachte, arrestant of gevangene. Daarbij zitten natuurlijk wel duidelijke raakvlakken met bijvoorbeeld de infectieziektebestrijding vanuit de publieke gezondheid (het onderzoek kan bijv. leiden tot ontdekking van infectieziekten of een uitbraak daarvan), maar forensische geneeskunde is thans geen onderdeel van de Wet publieke gezondheid. Dat laat onverlet dat deze taken als publieke taken (of in elk geval ondersteunend daaraan) kunnen worden gezien. Vanuit GGD GHOR Nederland is in 2014 dan ook opgeroepen om de forensische geneeskundige te erkennen als een medisch beroep in het domein van de publieke gezondheidszorg. Ook de Commissie Hoes riep hiertoe op. Tot op heden zijn de taken echter niet wettelijk geborgd.

Omdat de GGD een functioneel bestuur is, kunnen nieuwe taken daar maar op twee manieren terecht komen. De wetgever kan de taak opdragen (vgl. de taken van de directeur publieke gezondheid in het kader van de Wet kinderopvang) of de deelnemende gemeentebesturen kunnen de taken op- of overdragen (vgl. de taken uit de Wet publieke gezondheid die wettelijk verplicht moeten worden op- of overgedragen; ook de lijkschouw, wanneer die vrijwillig is overgedragen aan de GGD, valt hieronder, aangezien dat op grond van de wet een gemeentelijke taak is). De eerste situatie is zoals gezegd (nog) niet aan de orde, en dus is alleen overdracht via de deelnemende gemeentebesturen mogelijk. Zij kunnen alleen taken en bevoegdheden op- of overdragen die binnen het belang van de gemeenschappelijke regeling vallen. Het is daarom dus noodzakelijk, wanneer een gemeenschappelijke regeling toch wordt aangepast, duidelijk te maken dat de GGD ook opgericht is in het belang van de forensische geneeskunde en medische arrestantenzorg."